

VYHODNOCENÍ

KONCEPCE ROZVOJE

státní organizace

Zemský hřebčinec Tlumačov, státní podnik
IČ 13695673
ulice Dolní 115
763 62 Tlumačov

na léta

2010 - 2014

VYHODNOCENÍ

KONCEPCE ROZVOJE na léta 2010 - 2014

státní organizace Zemský hřebčinec Tlumačov, státní podnik

Koncepce rozvoje pro Zemský hřebčinec Tlumačov, státní podnik (dále jen ZH Tlumačov), byla zpracována v roce 2009 na léta 2010 – 2014. S touto koncepcí byla seznámena jednotlivá uznaná chovatelská sdružení (dále jen UCHS) a ZH Tlumačov z této koncepce vychází.

Podle plemenářského zákona č. 154/2000 Sb. (státní péče o rozvoj plemenářství v chovu koní v ČR), je kuň hospodářským zvířetem a spadá do oblasti zemědělské výroby, přestože kuň a chov koní plní i jiné funkce než ostatní hospodářská zvířata.

Státní hřebčince plní svou funkci již od počátku samostatné Československé republiky a historicky již od druhé poloviny 18. a začátku 19. století.

ZH Tlumačov byl založen v roce 1925 a po různých organizačních změnách je od 1.1.1993 samostatným státním podnikem. Objekty pro chov, odchov a výcvik koní má ZH v Tlumačově, na Skalách a na Buňově, s celkovou výměrou 280 ha. Spolu se ZH Písek má rozhodující úlohu v nabídce služeb pro chovatele koní v ČR.

ZH Tlumačov vychází nejen z historické úlohy, ale je nucen a adaptuje se i na současnou situaci v chovu koní, která není jednoduchá. Přesto zůstává ZH Tlumačov i nadále **stabilizačním faktorem v chovu koní. Osvětovou činností**, kterou hřebčince vždy plnily a plní a zajištěním a **dostupností kvalitních plemenných hřebců** různých plemen jsou garantem čistokrevné plemenitby v chovu koní. Ve spolupráci s UCHS zabezpečuje ZH Tlumačov **čistokrevnou plemenitbu u všech plemen koní i těch méně lukrativních**. Pro upadající etiku v chovu koní u některých „chovatelů koní“ je bohužel velmi obtížné zamezit a podstatně snížit počet koní bez původu. V tom hraje významnou roli právě osvěta, kterou ZH plní a je třeba na tuto problematiku klást stále velký důraz.

Poplatky za služby, které ZH poskytuje, jsou proto na takové úrovni, že jich mohou využít i drobní chovatelé. Je to vhodná **forma poskytnutí veřejné chovatelské služby**. Tím se ZH stává stabilizačním prvkem a napomáhá plnění chovatelských norem v chovu koní tak, jak je deklarováno v plemenářském zákoně.

ZH Tlumačov je spolkovým a vzdělávacím centrem pro všechny chovatele a příznivce chovu koní. ZH pořádá chovatelské dny, výstavy a přehlídky, poskytuje své objekty a prostory k pořádání chovatelských akcí.

ZH Tlumačov provádí a plní ve prospěch českého chovu koní úlohu charakteru veřejných služeb, které privátní chovatele neprovádí a ani se o to nesnaží, protože jsou pro ně těžko realizovatelné, přináší neúměrná rizika nebo jsou málo lukrativní, s málo jistým ekonomickým výsledkem. Zejména na tyto služby se musí ZH zaměřit a dále je rozvíjet.

ZH Tlumačov zajišťuje:

- **provozování plemenitby** formou přirozené plemenitby a inseminace prostřednictvím plemenných hřebců, kteří jsou umístěni jak v zařízeních hřebčince, tak na smluvních stanicích na území zejména Moravy a Slezska
- **dostupnost kvalitních plemenných hřebců** různých plemen pro reprodukci v chovu koní, tj. jejich rozmístění i v lokalitách méně chovatelsky intenzivních

- a po dohodě s UCHS, je důležitým momentem pro zvýšení počtu zapuštěných klisen, jejichž počet se bohužel v posledních letech snižuje
- **čistokrevnou plemenitbu** a tím zamezení a snižování počtu koní bez původu
 - **odchov a ranou testaci teplokrevných produktů českého chovu v testacní odchovně**, prostřednictvím skupin hřebečků po prověřovaných plemenících, což se začíná kladně projevovat při zařazování mladých hřebců domácího chovu do plemenitby
 - **výkonnostní prověrky testovaných teplokrevných koní** a tím získání včasných chovatelských a šlechtitelských informací o prověřovaných otcích
 - **výkonnostní zkoušky u chladnokrevných plemen (60-ti denní test)**, s možností smluvního využití jiných testacních odchoven a výkonnostní prověrky **se zaměřením na udržování a budování genealogických linií**
 - v úzké spolupráci s UCHS, ale i ostatními chovateli koní zabezpečuje **kvalitu chovu koní v ČR**
 - prezentaci a porovnání kvality a **konkurenceschopnosti koní českého chovu**
 - **vzdělávání a osvětlu** ve spolupráci s vysokými a středními školami a učilišti se zemědělským zaměřením
 - **a ve spolupráci s UCHS** se podílí, napomáhá, poskytuje prostory a je chovatelským centrem při pořádání, spolupřádání a realizaci přehlídek, výstav, výkonnostních zkoušek, chovatelských dnů a jiných akcí pro širokou chovatelskou, ale i laickou veřejnost
 - a v návaznosti na regionální turistiku a cestovní ruch **prezentuje chov koní v ČR**

Forma státního hřebčince ve stávající podobě státního podniku, dle zákona č. 77/1997 Sb., je nejvhodnější formou pro poskytování veřejných služeb pro chovatele koní. Tato forma se osvědčila i historicky, protože za existence hřebčinců se vystřídal několik státoprávních a společenských uspořádání a hřebčince jako státní organizace vždy garantovaly a plnily úkoly, pro které byly zřízeny.

Financování je třeba vyřešit s dlouhodobou perspektivou. Ve státech EU je financování hřebčinců vyřešeno a nikdo nepochyboval a nepochybuje o nutnosti a významu státních hřebčinců pro společnost. Pro tento účel je možné použít například modely z Francie nebo Německa.

V rámci kontinentální Evropy platí, že **státní organizace nebo instituce garantuje kvalitu, objektivnost a profesionální přístup**. O těchto skutečnostech se přesvědčujeme při jednáních s našimi zákazníky a zahraničními partnery.

ZH Tlumačov je řádným členem Evropské asociace státních hřebčinů a hřebčinců (**European State Studs Association – ESSA**). Každým rokem je pořádána mezinárodní konference ESSA, jejímž pořadatelem je vždy jeden z členských států. Mimo jiné byla podepsána deklarace, na základě které jednají zástupci ESSA v Bruselu o možnosti získání finanční podpory z fondů EU pro státní podniky sdružené v ESSA.

Dle ekonomických ukazatelů a činnosti ZH je možno se orientovat při rozhodování a při stanovení výše poskytovaných podpor jiným subjektům v rámci chovu koní. Většinu prostředků, poskytovaných formou dotací, vrací ZH zpět do jednotlivých kapitol státního rozpočtu formou odvodů z mezd, daní, sociálních programů aj. Další prostředky jsou použity na ošetřování a údržbu státního majetku. Tento **majetek musí být udržován ve výborném stavu** tak, aby byl vzorem a prezentoval se v tom nejlepším světle. Měl by být ukázkou a příkladem pro ostatní chovatele koní. Je proto třeba pokračovat a permanentně **udržovat a opravovat svěřený majetek a investovat do dlouhodobého majetku**. 15. července 2011 byl centrální dvůr ZH Tlumačov prohlášen **kulturní památkou**.

Spolupráce s uznanými chovatelskými sdruženími.

UCHS hrají rozhodující úlohu v zajištění plemenitby v chovu koní. Je třeba nejen zachovat, ale dále rozvíjet spolupráci ZH a UCHS. ZH Tlumačov, stejně tak jako UCHS má zájem o další rozvoj této vzájemné spolupráce. ZH je a do budoucna musí být i nadále partnerem těchto UCHS. ZH respektuje schválené šlechtitelské programy UCHS, měl by mít možnost se k těmto šlechtitelským programům vyjadřovat a být nápomocen při jejich vytváření a realizaci.

Nabízí se otázka, zda by nebylo vhodné hledat a najít **odborníka v chovu koní**, který by byl ochoten a schopen s jednotlivými zástupci UCHS konzultovat a event. jim poradit v řešení jejich aktuálních otázek v chovu a organizaci jejich sdružení. Mluví se již o „šlechtiteli“, který by měl tuto funkci zastávat. Myslím, že lepší pojmenování je „konzulent“, který by byl fundovaný, měl dostatečnou autoritu a dokázal se s vedením jednotlivých UCHS dohodnout. Nevím, zda by měl být pracovníkem zemských hřebčinců, nebo přímo Mze. V minulosti v ZH již konzulenti pro zemský chov pracovali, na Mze a bývalém SPP byla podobná funkce také. Důležitá by však byla komunikace, spolupráce a respektování se v dané problematice, což nedokážu v současné době předvídat, ani domyslet.

ZH zaštiťuje a napomáhá při realizaci chovatelských zkoušek, kontrolách výkonnosti a kontrolách dědičnosti i přes rizika, zejména ekonomická, která mnohdy tyto přinášejí. Spolupráce s UCHS patří k hlavním úkolům ZH a je garancí a podporou zemského chovu koní v ČR. Tuto spolupráci je dobré rozšiřovat i na mezinárodní úrovni, v čemž napomáhá členství v ESSA.

ZH Tlumačov disponuje plemeníky, kteří reprezentují plemena český teplokrevník, holštýnský kůň, českomoravský belgik, norik, slezský norik, shagya arab, starokladrubský kůň, anglický plnokrevník, hafling, hucul, pony. Zastoupení jednotlivých plemen začíná kopírovat situaci v ostatních evropských zemích. Dovozem netradičních plemen se rozšiřuje jejich spektrum a dále stoupá počet příslušníků malých plemen koní.

V úzké spolupráci s UCHS, ale i s ostatními chovateli koní zůstává ZH Tlumačov i nadále garantem kvality chovu koní v ČR.

U plemen, zejména méně početně zastoupených má tato garance, záštita a ochrana velký význam a opodstatnění. Přijetím „Úmluvy o biologické rozmanitosti“ se **Česká republika zavázala k zajištění ochrany ohrožených či málo početných plemen hospodářských zvířat, označovaných jako genetické zdroje**, které jsou významné pro výživu a zemědělství. V uplynulých letech se podařilo ve spolupráci s UCHS a Výzkumným ústavem živočišné výroby v Uhřetěvsi zajistit realizaci konzervace a využití genetických zdrojů u plemen koní do genetických zdrojů zařazených, podle národního programu na základě plemenářského zákona č. 154/2000 Sb.

Někteří zástupci UCHS deklarují, že chovatelům a majitelům koní chybí **zařízení pro výcvik mladých koní, výchovu a výcvik mladých jezdců** a to na takové úrovni, aby mohli kvalitně tyto mladé koně připravit a nabídnout k prodeji. Plemenářská práce se zkvalitňuje, došlo ke zlepšení genetického potenciálu, ale zatím je nedostatečný systematický a cílevědomý výcvik koní. Důvodem jsou značné finanční náklady, které kvalitní a systematický výcvik vyžaduje. Je však třeba dokazovat a dokázat, že koně chované v ČR jsou konkurenceschopné, je třeba je na patřičné úrovni prezentovat, dokázat nabídnout a prodat. V tomto směru je třeba **obchodní politiku zlepšit**. ZH by měly najít prostor pro prezentaci takových koní a správně namířenou propagaci být důstojným místem pro pořádání chovatelských přehlídek, výstav, popřípadě aukcí, kde by se dali kvalitně připravit a předvedení koně dobře prodat. Finanční prostředky do této přípravy vložené, by se měly v konečné fázi u takto prezentovaných finálních produktů kladně zhodnotit. Protože je tato činnost nákladná, byli by chovatelé za takovou pomoc vděční. Tuto problematiku je proto třeba systémově řešit ne jinak, než ve spolupráci UCHS a ZH.

ZH podporuje a organizuje akce a programy ke **zvýšení odbornosti** chovatelů v oblasti odchovu, výživy, reprodukce, poskytuje prostory pro semináře, výcvikové kurzy pro jezdce, trenéry, ošetřovatele, zejména mládež, rekvalifikační kurzy, veřejné tréninky pro sportovní koně a jiné studijní a vzdělávací akce.

Úloha ZH Tlumačov z chovatelského hlediska:

- **zajišťování odchovu hříbat z domácího chovu, popřípadě i ze zahraničí** za účelem porovnání růstu a vývinu v našich podmínkách a toto porovnávat s výsledky chovu a odchovu v zahraničí. Zjištěné poznatky použít k optimalizaci výživy během odchovu hříbat, zejména v prvním roce odchovu a na základě výsledků doporučovat nejvhodnější lokality k odchovu hříbat, popřípadě optimalizovat výživu v méně vhodných lokalitách a to za účelem zefektivnění a zkvalitnění odchovu hříbat v tuzemských podmínkách, ale také za účelem nenákladného udržování a využívání krajiny. V současnosti provozuje ZH Tlumačov **testační odchovnu** pro uznané chovatelské sdružení Svaz chovatelů českého teplokrevníka
- **zajišťování inseminace koní**, spolupráce s domácími i zahraničními provozovateli podobných zařízení, za účelem zvýšení efektivity a dalšího rozšíření této metody v chovu koní a tím získání kvalitních plemenů ze zahraničí
- **zabezpečování plemenných hřebců** pro potřeby plemenitby v zemských oblastech, zejména Moravy a Slezska, z domácího chovu i ze zahraničí a tím zvyšování počtu připuštěných klisen v daném roce licencovanými plemenníky

Důležitým úkolem ZH Tlumačov je **zajištění plemenných hřebců pro reprodukci v chovu koní**. To ZH vždy plnily a i do budoucna by měly ZH tuto úlohu plnit i když velké procento plemenných hřebců, zejména v teplokrevném chovu, poskytuje privátní sféra. Někteří privátní majitelé hřebců tvrdí, že jsou schopni zajistit plemenitbu v chovu koní. **V teplokrevném chovu** mají ZH jen cca 25 % pokrytí plemennými hřebci. Tím ZH neohrožují a ani není důvodem a posláním ZH, aby za každou cenu a pouze z pohledu tržní ekonomiky konkurovaly privátním majitelům plemenných hřebců. ZH se musí podílet a být ochranou plemenářské práce v chovu koní obecně. Obecnou ochranou je míněna ochrana všech plemen koní chovaných v ČR. Stát by měl tuto ochranu, prostřednictvím ZH, garantovat a podporovat tak, aby bylo možno zajistit a plnit kvalitní veřejné služby pro chovatele koní. **V chladnokrevném chovu** zajišťuje soukromá sféra pokrytí plemennými hřebci nedostatečně. V majetku zemských hřebčinců Písek a Tlumačov je téměř 70 % chladnokrevných hřebců. Většina chovatelů koní podporuje a požaduje garanci v oblasti zajištění plemenných hřebců pro reprodukci v chovu koní právě od ZH, jako státního podniku. Rozhodující úlohu pro zajištění plemenných hřebců přitom sehrává **obnova stáda**, kterou je možno zajistit :

- **výběrem a nákupem mladých hřebečků ze zemského chovu** od chovatelů a tím nepřímo podpořit chov koní v ČR
- **nákupem dospělých plemenných hřebců** z domácího chovu, ale i ze zahraničí, u nichž je již prověřena vlastní výkonnost i výkonnost potomstva
- **nákupem mladých, nadějných hřebečků importovaných ze zahraničí**, s geneticky předpokládanou výkonností po rodičích
- **vlastním odchovem v hřebčinech**, kdy předpokladem je kvalitní stádo klisen a kvalitní plemenní hřebci
- **pronájemem**, zejména cenově nedosažitelných plemenů ze zahraničí

Šlechtění koní je v ČR řízeno dle šlechtitelských programů, které vycházejí ze zákona č.154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat. Řídí se dlouhodobým programem navrženým radou plemenné knihy a schváleným předsednictvem

jednotlivých UCHS. UCHS vedou plemenné knihy plemen koní chovaných na území ČR a zajišťují realizaci šlechtitelského programu. Šlechtitelský program prosazuje a uvádí chovatelské postupy k dosažení chovatelského cíle. Šlechtitelský program zabezpečuje, aby tato činnost byla, za podpory státu a státních prostředků, nástrojem ke zvyšování genetické rozmanitosti a aby napomáhala konkurenceschopnosti, zejména na zahraničních trzích.

ZH Tlumačov zajišťuje a jeho úkolem je i nadále zajišťovat plemenitbu v chovu koní přirozenou plemenitbou a inseminací čerstvým spermatem.

V rámci přirozené plemenitby je úkolem zajistit, zejména na smluvních připouštěcích stanicích, **vhodné rozmístění plemenných hřebců** na Moravě a ve Slezsku a dle možností a po dohodě se zástupci UCHS a vedením ZH v Písku, také v Čechách. Tato praxe má **význam u všech plemen koní** a je nezastupitelná především u chladnokrevných plemen koní. Státní hřebci jsou rozmístěni v lokalitách, které nejsou pro soukromé majitele hřebců lukrativní. Mnozí chovatelé upřednostňují přirozenou plemenitbu před inseminací, protože inseminace je pro mnohé chovatele méně finančně výhodná, neboť musí hradit nejen inseminační dávky, ale i další služby spojené s inseminací, které se někdy značně prodražují. Je proto třeba vyhovět co nejširšímu spektru chovatelů a poskytnout jim co nejschůdnější podmínky pro zapuštění jejich klisen.

Při inseminaci čerstvým, chlazeným spermatem jsou využíváni plemenní hřebci ustájeni v ZH. I když podíl klisen zapouštěných formou inseminace čerstvým spermatem mírně stoupá, meziročně o několik procent, celkový počet zapuštěných klisen jak inseminací, tak přirozenou plemenitbou v posledních letech klesá. ZH Tlumačov již začal budovat banku zmrazeného spermatu, která bude umístěna přímo v Tlumačově a rozšíří **služby o inseminaci zmrazeným spermatem**. Součástí tohoto úkolu je udržování kvalitního genofondu u plemenných hřebců.

ZH Tlumačov je garantem stability plemenitby v chovu koní zejména na Moravě a ve Slezsku, v čemž má nezastupitelnou úlohu. Jeho úkolem je umožnit chovatelům, za ekonomicky přijatelných podmínek, dostupnost plemenných hřebců ve všech oblastech působnosti státního podniku. Je třeba umožnit zkvalitňování genofondu majitelům klisen a tím pomoci zajistit kvalitu celého chovu koní a z toho plynoucí již zmíněnou konkurenceschopnost chovu, především ve vztahu k zahraničí.

ZH Tlumačov provádí ranou testaci hřebečků od stáří 6 měsíců až tři let a další testaci po ukončení základního výcviku. S prováděním této testace má ZH Tlumačov dlouholeté zkušenosti, má k dispozici ustajovací kapacity a na ně navazující **pastevní areály** s dostatečnou výměrou, které umožňují kvalitní pastevní odchov hřebečků po celou sezónu. Je průběžně prováděna rekonstrukce oplocení a obnova stávajících pastvin a je také rozšiřován pastevní areál o další pastevní plochy.

V ZH Tlumačov se provádí také kontrola užítkovosti a dědičnosti formou sportovní testace, tj. ve sportovních soutěžích, u hřebců zařazených do plemenitby a jejich potomků a dále hřebců, kteří by mohli být zařazeni do plemenitby na základě vlastní výkonnosti. Je však nutné tuto činnost ještě rozšířit a **dořešit personální obsazení kvalitními jezdci**, což zatím mzdové možnosti ZH nedovolují. Je třeba ale vybudovat dostatečné zázemí pro tuto činnost, tj. rozšířit tréninkové prostory pro výcvik koní, provést rekonstrukci stájí a sociálního zařízení.

Od roku 2000 do roku 2004 byl **v ZH Tlumačov prováděn 60-ti denní test chladnokrevných hřebců**. V roce 2005 rada plemenné knihy chladnokrevných plemen, respektive Prezidium ASCHK ČR rozhodlo, že test chladnokrevných hřebců se uskuteční v jiném zařízení. To, že ZH Tlumačov má s touto činností zkušenosti a je schopen a ochoten tuto službu znovu nabídnout, se prokázalo v roce 2007, kdy se uskutečnil 60-ti denní test opět v Tlumačově.

Dle chovatelské veřejnosti by měl **ZH Tlumačov zabezpečovat vzdělávání v chovu koní** pro ošetřovatele, jezdce a chovatele formou praktické, kontaktní výuky s možností rozšíření vzdělání o vyšší stupně formou studia, odborných stáží, soustředění a kurzů. **ZH Tlumačov spolupracuje na odborné úrovni** s Veterinární a farmaceutickou univerzitou v Brně, Mendelovou univerzitou v Brně v oblasti pedagogické a vědecko-výzkumné. **Reprodukční centrum koní ZH Tlumačov** je pracoviště s regionální působností pro Moravu a Slezsko. Probíhá zde **výuka posluchačů brněnských univerzit** a ve spolupráci s těmito institucemi je reprodukčním školícím pracovištěm. **ZH Tlumačov slouží pro praktickou výuku** studentů Střední školy hotelové a služeb v Kroměříži, oboru chovatel koní a jezdec a praktická výuka je rozšířena i pro Střední školu zemědělskou v Přerově.

Zpeněžování koní a genetického materiálu

Posláním ZH Tlumačov je zabezpečení testace a tím vytváření kvalitního genofundu u plemenných hřebců. Po ukončení testace si vybrané plemeníky ZH ve většině případů ponechává ve svém vlastnictví a ostatní **mladí koně jsou nabízeni k prodeji**, jak domácím, tak zahraničním klientům. **Prodávají se i koně starší a na vyšší úrovni výcviku**, ale ZH nemá dostatečné kapacity na dlouhodobý výcvik těchto koní. S tím souvisí i realizační ceny takto prodávaných koní. Největšími obchodními partnery ze zahraničí jsou klienti z Německa a Slovenska. Negativně se při prodeji koní projevuje současná ekonomická situace a zvýšení DPH.

Při nákupu se jedná zejména o hřebečky po vybraných rodičích, s genetickým potenciálem, který předurčuje vybraného jedince, po úspěšném složení zkoušek, k dalšímu zařazení do plemnitby. Jsou preferováni hřebečci domácích chovatelů a tím je i napomáháno odbytu a nepřímo podpoře v zemském chovu, což má důležité opodstatnění, zejména u chladnokrevných plemen. Po zralé úvaze je přístupováno i k dalším ukazatelům, které jsou výše uvedeny a potřebné pro obnovu stáda.

Genetický materiál, zejména inseminační dávky, jsou nabízeny chovatelům za ekonomicky přijatelných podmínek a tím se ZH snaží co nejvíc vycházet chovatelům vstříc a předcházet tzv. „černé plemnitbě“.

Rovněž **nákup genetického materiálu** musí korespondovat s výší ceny a kvalitou.

Obnova a údržba dlouhodobého majetku.

Oblast obnovy základního stáda plemenných hřebců a jeho zkvalitňování.

ZH Tlumačov má jako jeden z hlavních úkolů udržovat a zlepšovat genetický potenciál v chovu koní. ZH Tlumačov má snahu za ekonomicky přijatelných podmínek zajistit pro chovatele geneticky kvalitní plemeníky. Každoročně vynakládá prostředky na splnění tohoto úkolu. Současný trend směřuje k snižování celkového počtu hřebců, neboť se využívají nové metody při zapouštění klisen. Jedná se především o rozvoj inseminace čerstvým spermatem. Potřeba menšího počtu hřebců klade zvýšené požadavky na jednotlivé hřebce, kteří jsou zařazení do plemnitby. S tím jsou spojeny i vyšší finanční nároky na jejich pořízení. Díky existenci hřebčinců jsou tyto hřebci ekonomicky dostupní i pro běžné chovatele.

Oblast rostlinné výroby

Pro zpracovávané období, tj. do roku 2014, byla provedena obměna části strojového parku na sklizeň píce. ZH Tlumačov vyrábí veškerá objemná krmiva pro vlastní potřebu sám, proto je tato oblast pro podnik tak důležitá.

Oblast strojů a zařízení v chovu koní

Byla provedena modernizace zařízení v reprodukčním centru a zahájena výstavba prostor pro umístění banky zmrazeného spermatu a realizována obnova strojů na dopravu.

Údržba a obnova pastvin a jejich zařízení

Je prováděna obnova, oplocení a údržba pastvin a rozšíření ploch o nové pastviny.

Údržba a rekonstrukce stájí:

Provedena rekonstrukce některých stájí, povrchová úprava chodeb a bylo započato s instalací nových rozvodů vody a elektřiny.

Opravy a rekonstrukce dalších objektů

Při restrukturalizaci činnosti ZH Tlumačov je třeba se věnovat oblasti vzdělávání. Z hlediska potřeb finančních prostředků je tato oblast velmi náročná. Pro dosažení těchto cílů je třeba využít i zdrojů mimo resort zemědělství. V této oblasti je to finanční podpora z ministerstva školství, při pořádání rekvalifikačních kurzů např. z úřadu práce.

Ministerstva kultury by se mělo podílet na financování péče o majetek v případě jeho vyhlášení za kulturní památku.

V únoru 2009 byla vypracována nabídka možnosti využití ZH Tlumačov pro poskytnutí **služeb pro vojenské a policejní složky**. Na tuto nabídku reagovalo Ministerstvo vnitra ČR, konkrétně Policie ČR a 9. července 2009 bylo podepsáno zástupci Ministerstva zemědělství ČR a Policejního prezidia ČR memorandum o vzájemné spolupráci a podpoře při využití potenciálu státních organizací Zemský hřebčinec Písek, státní podnik, Zemský hřebčinec Tlumačov, státní podnik a Národní hřebčín Kladruhy n. L., státní podnik pro potřeby Policie České republiky. Vzájemná spolupráce by měla zahrnovat zejména využití zařízení státních podniků pro výcvik oddělení služební hipologie krajských ředitelství policie České republiky a výcvikového střediska služební hipologie Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR, dále využití potenciálu státních podniků k získání koní vhodných ke službě pro Policii ČR a výměnu vzájemných informací a zkušeností.

Pro tyto výše uvedené činnosti je třeba provést finančně nákladné rekonstrukce a opravy nejen stájí, ale i dalších objektů, na čemž by se jmenované složky měly podílet.

Investiční záměry v oblasti dlouhodobého majetku

Při investicích do strojů a zařízení je třeba brát v úvahu fakt, že se ZH Tlumačov specializuje pouze na sklizeň objemných krmiv.

Nosným programem v investiční oblasti je rekonstrukce a dostavba centrálního dvora v Tlumačově na **vzdělávací a chovatelské centrum**

Jedná o tyto objekty:

- reprodukční centrum
- venkovní kolbiště
- rekonstrukce ubytovacího zařízení
- rekonstrukce učeben a jejich vybavení
- dostavba a rozšíření kryté haly
- skladovací kapacita na objemná krmiva
- rekonstrukce komunikací

Protože se centrální dvůr ZH Tlumačov stal v roce 2011 kulturní památkou, bude nutno při rekonstrukci jednat mimo jiné s Národním památkovým ústavem.

Rozvoj lidských zdrojů

Ke zlepšení kvality služeb je třeba zvýšení zejména odborné kvalifikace v oblasti lidských zdrojů. V současné době se ZH Tlumačov potýká především s odbornou kvalifikací pracovníků v některých profesích. V návaznosti na **zvýšování kvalifikace pracovníků** je nutné počítat s nárůstem mzdových prostředků. Pokud se podaří vybudovat vzdělávací centrum, bude nutno vyřešit pro zajištění chodu tohoto centra přijetí kvalifikovaných

pracovníků. Díky úzké spolupráci se zemědělskými universitami v Brně a Praze, Veterinární a farmaceutickou universitou v Brně, středními školami v Kroměříži, Přerově, Starém městě a dalšími školami, uplatňuje ZH Tlumačov nové poznatky v chovu koní a přenáší je dále mezi chovatele. ZH Tlumačov zkušenosti v oblasti vzdělávání a lze předpokládat, že tuto činnost bude i nadále rozvíjet. Stávající počet pracovníků je již několik let stabilizovaný co do struktury, tak do počtu. Do této oblasti lze určitě zahrnout i činnost ZH v oblasti poradenství pro začínající chovatele, pořádání výstav, seminářů, chovatelských přehlídek, soutěží a dalších akcí. Veškerá tato činnost zvyšuje obecnou informovanost o chovu koní, rozšiřuje počet příznivců chovu koní, podporuje žádoucí aktivitu především u mladé generace a podporuje vztah k přírodě, venkovu a zemědělství.

Je patrné, že vývoj především u průměrných mezd nekoresponduje s vývojem v celé společnosti. Počet pracovníků je za poslední roky poměrně stabilní a další snižování již vzhledem k zajištění provozu není možné, ba naopak.

Regionální spolupráce

ZH Tlumačov je svým posláním a významem **organizací nad regionální**, protože zajišťuje a garantuje kvalitu chovu koní nejen na Moravě a ve Slezsku, ale v celé České republice. Svou polohou je ZH snadno dostupný pro všechny chovatele koní, zejména z Moravy a Slezska.

Zlínský kraj patří k lokalitám s nejvyšší koncentrací koní v ČR a to zvyšuje i regionální význam ZH Tlumačov. Významnými chovatelskými akcemi vykazuje ZH nejen výsledky chovatelské práce, ale reprezentuje také obec a celý region.

S chovateli koní mnoha regionů ČR spolupracuje ZH Tlumačov prostřednictvím již zmíněných UCHS a chovatelských svazů.

Je třeba podporovat regionální turistiku a cestovní ruch, kde nabývá hipoturistika stále většího významu. V této oblasti spolupracuje ZH Tlumačov a je členem „Hyjé koně“, o. s.

Mezinárodní spolupráce

Na mezinárodní úrovni je třeba udržovat kontakt a úzkou spolupráci se zeměmi s vyspělým chovem koní a vzhledem k členství v EU je nutné tuto spolupráci dále rozšiřovat a být v úzkém styku se státními hřebčinci v zemích EU, zejména v Německu, Francii a Rakousku. Jak již bylo zmíněno, je ZH Tlumačov řádným členem Evropské asociace státních hřebčínů a hřebčinců (European State Studs Association – ESSA). Každým rokem je pořádána mezinárodní konference, jejímž pořadatelem je vždy jeden z členských států.

Je nezbytně nutné podporovat a účastnit se výstav, chovatelských přehlídek a mezinárodních soutěží a prezentovat tak chov koní ČR v tom nejlepším světle. Z ekonomického hlediska je tato činnost a prezentace značně nákladná, přesto není možné ji opomíjet, ale naopak se jí věnovat a dále ji rozvíjet.

Je třeba zpopularizovat chov koní v celé společnosti a poukazovat na to, že chov koní patří ke kultuře národa a je jeho součástí, tak jak je to ve vyspělých státech.

V Tlumačově dne 12. března 2014

MVDr. Antonín Černocký
ředitel ZH Tlumačov